

ת"פ 4861/07/17 - מדינת ישראל נגד ירוסלב מזריאני

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
ת"פ 4861-07-17 מדינת ישראל נ' מזריאני(עציר)
לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה
המאשימה
מדינת ישראל
נגד
הנאשם
על ידי עו"ד אליזבת ברנר - אברהם
ירוסלב מזריאני (עציר)
על ידי עו"ד שלמה פצ'בסקי

מתורגמנית הגב' גלינה יאנובסקי

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של הריגה, בהתאם להוראת סעיף 298 לחוק העונשין, תקיפה בהתאם להוראת סעיף 379 לחוק הנ"ל והחזקת סכין שלא למטרה כשרה בהתאם להוראת סעיף 186 לחוק הנ"ל.

על פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, בין הנאשם לבין ויקטור חריטונוב (להלן: "המנוח") ישנה היכרות מוקדמת והשניים התגוררו בשכנות ברחוב ז'בוטינסקי 38 באשדוד. במועד הרלוונטי לאירוע נשוא כתב האישום, למנוח הייתה בת זוג בשם מרגריטה סושנקי (להלן: "מרגריטה") שהנאשם הכיר כבת זוגו של המנוח.

במהלך יום 7.6.17 עובר לשעה 17:00 באשדוד, נפגשו הנאשם והמנוח וכן שוחחו טלפונית מספר פעמים. במהלך שיחת טלפון שהתקיימה בין המנוח לבין הנאשם בסמוך לשעה 16:55, שמע הנאשם ברקע את מרגריטה משוחחת עם המנוח ומקללת את הנאשם. הנאשם כעס על כך ומיד לאחר מכן חייג מספר פעמים אל המנוח, אולם המנוח לא ענה לשיחותיו.

מיד לאחר מכן יצא הנאשם מביתו לעבר המנוח ומרגריטה כשהנאשם ידע כי הם נמצאו ברחוב אבא הילל סילבר 13 באשדוד. באותה עת הנאשם נשא על גופו מעין אגרופן שממנו יוצא להב באורך של כ-8 ס"מ (להלן: "האגרופן").

בסמוך לשעה 17:00 הבחין הנאשם במנוח ובמרגריטה כשהם הולכים ברחוב אבא הילל סילבר באשדוד, על הכביש, כשהמנוח הולך ראשון ומרגריטה אחריו. הנאשם רץ לעבר מרגריטה ומיד היכה אותה בכך שסטר לה על לחייה בעוצמה.

המנוח חצץ בגופו בין הנאשם לבין מרגריטה על מנת למנוע מהנאשם להמשיך ולתקוף אותה תוך שהוא שואל את הנאשם לפשר מעשיו. הנאשם השיב כי שמע בטלפון שמרגריטה קיללה אותו. הנאשם והמנוח החלו לדחוף זה את זה, היכו זה את זה בידיהם והנאשם אף נגח בפניו של המנוח.

בשלב כלשהו, שלף הנאשם את האגרופן והיכה את המנוח באמצעותו כשלהב האגרופן חודרת לצווארו של המנוח תוך נטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת מותו, מתוך תקווה להצליח למונען. המנוח אחז בצווארו והתכופף, כשהוא זב דם.

הנאשם החל להתרחק מהמקום, אך מרגריטה שראתה שהמנוח פצוע ומדמם, צעקה לנאשם שהמנוח ימות. הנאשם שב והתקרב אל המנוח שהתמוטט על הכביש כשהוא מדמם באופן מסיבי והחל לאבד את הכרתו.

מרגריטה צעקה לעזרה והנאשם אמר לה להתקשר למשטרה. הנאשם נותר במקום כשהוא אוחז במנוח ומנסה לעצור את הדימום בסיוע עוברי אורח עד להגעת כוחות ההצלה. המנוח הובהל באמצעות מד"א למרכז הרפואי "קפלן" כשהוא במצב אנוש ובשעה 18:30 נקבע מותו.

מותו של המנוח נגרם כתוצאה מהלם תת נפחי עקב איבוד דם נרחב כתוצאה מפצע הדקירה שדקר אותו הנאשם בצוואר מימין. תעלת הדקירה שאורכה כ-3.5 ס"מ, עברה דרך שרירי הצוואר, דרך הוריד הג'וגולרי הפנימי (שנקטע), דרך עצב הווגוס, דרך עורק התרדמה (שנחתך בחלקו הקדמי), דרך הקיר הימני של הלוע ודרך חלל הלוע עד הקיר השמאלי של הלוע, הובילה לדימום בנפח גדול מאוד תוך דקות, ועקב כך להתפתחות הלם תת נפחי ולמוות. בנוסף, נמצא דם בריאות המנוח אשר חדר אל דרכי האוויר מצב שתרם לפגיעה בחמצון הרקמות ולא ניתן לשלול שתרם אף הוא למוות.

טיעוני הצדדים:

באת כוח המאשימה, במסגרת טיעוניה לעונש, הפנתה לחומרת מעשיו של הנאשם ולתוצאה הקשה שנגרמה בסופם של דברים. זו הפנתה לכך שההריגה נעשתה תוך שימוש באגרופן ממנו יצא להב באורך של 8 ס"מ ובאמצעותו חתך הנאשם את גרונו של המנוח שדימם במקום עד שמת. עוד ולחומרה ביקשה המאשימה לתת את הדעת לכך שהנאשם הגיע למפגש עם המנוח כשהוא מצויד מבעוד מועד באותו אגרופן שבקצהו להב. עוד נטען כי מקרה קשה זה החל בשל ויכוח של מה בכך והמסר של בית המשפט צריך להיות ענישה מחמירה, תוך מתן עדיפות לשיקולי גמול והרתעה.

נטען כי גם אם הנאשם ניסה לעצור את הדימום ואף זימן אמבולנס, אין בכך כדי לגרוע מחומרת מעשיו או להקל בעונשו. המנוח הותיר אחריו את אמו ואת חברתו מרגריטה שאינה תושבת ישראל. בגין כל אלה עותרת המאשימה מבית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 12-16 שנים מאסר בפועל.

בגדרי המתחם הפנתה התובעת לעברו הפלילי של הנאשם הכולל הרשעות בעבירות אלימות, לרבות ריצוי עונשי מאסר לתקופות שאינן קצרות. עוד ביקשה לתת דגש לכך שהנאשם הורשע בעבר בשתי עבירות של החזקת סכין שלא למטרה

כשרה. נטען כי בתיק זה לא הוגש תסקיר וממילא אין לדבר על הליכי שיקום בגינם יש לחרוג מטה ממתחם העונש ההולם. שילוב נסיבות אלה, יש בו אליבא המאשימה כדי לקבע את עונשו של הנאשם בחצי התחתון של המתחם לו היא עותרת לצד ענישה נלווית בדמות מאסר צופה פני עתיד ופיצוי לאמו של המנוח.

בא כוח הנאשם מנגד, סבור כי המאשימה מתעלמת מהנסיבות החריגות של תיק זה, נסיבות הקשורות גם למאפייניו של הנאשם וכן לנסיבות ביצוע העבירה. אשר לנאשם הלה פירט כי מדובר במי שגדל במשפחה נורמטיבית עד אשר לפני 20 שנה התדרדר לסמים ומכאן החלה מעורבותו בפלילים. בתוך אותה התמכרות הצליח הנאשם לשמור על עצמו במשך 7 שנים בהם נמנע משימוש בסמים. לנאשם הורים מבוגרים וחולים. המנוח היה חברו של הנאשם וכך גם "חברו לסם" ולא אחת אלו הזריקו אחד לשני סמים קשים ביותר.

בא כוח הנאשם סבור כי יש לתת משקל נכבד לעובדה כי הנאשם לא רצה לגרום למותו של המנוח והיסוד הנפשי שנלווה למעשיו הוא בדמות קלות דעת. אותה פציעה קטלנית נעשתה בסערת הרגשות והיצרים במהלכה חש הנאשם שכבודו נפגע תוך נטילת סיכון בלתי סביר. הנאשם עשה שימוש באותו אגרופן שאינו דומה בצורתו לסכין, אלא לטבעת (שאָקל) שממנו יצא אותו להב. נטען כי יסוד נפשי זה משתלב היטב עם התנהלותו של הנאשם לאחר פציעתו של המנוח שכן זה ביקש להזעיק עזרה וניסה לעצור את הדימום (חרף ידיעתו כי המנוח חולה ובכך גם סיכן עצמו). לחיזוק ההבחנה המתבקשת לקולא, הפנה הסנגור לתזכיר הצעת חוק, עבירות המתה, בה מוצע לקבוע קטגוריה נפרדת של "המתה בקלות דעת", שהעונש המקסימאלי לצידה יהא 9 שנות מאסר. בשל כל אלה סבור בא כוח הנאשם כי מתחם העונש ההולם בתיק זה מן הראוי שינוע בין 5 ל-9 שנים כאשר יש למקם את עונשו של הנאשם ברף הנמוך של אותו מתחם.

הנאשם בדבריו לעונש אמר כי "כל מה שיכול היה לקרות כבר קרה". הוא קיבל עונש ואיבד חבר וכי נגזר עליו לחיות עם הידיעה כי הוא נטל חיים של אחרים כל חייו. כמו כן ציין את הסבל שנגרם להוריו. כל צד הפנה לפסיקה התומכת בעמדתו העונשית.

דין והכרעה:

במעשיו האמורים לעיל, פגע הנאשם בערך המוגן שעניינו קדושת החיים. על חומרתה של עבירת ההריגה שבו ותנו בתי המשפט בפסיקה ענפה. כך ראה בין היתר דברי בית המשפט העליון בע"פ 9422/11 דהן נ' מדינת ישראל (03.07.2013):

"דומה, כי כבר נאמר כל שניתן על הקלות הבלתי נתפסת בה נגדעים בארצנו חיי אדם, ולא נותר אלא לחזור על הדברים. חילופי דברים וסכסוכים של מה בכך מובילים במקרים רבים מדי ובמהירות גדולה מדי לשליפת כלי נשק, קר או חם, או לנקיטה במעשי אלימות קטלנים. יתרה מכך, לעיתים נדמה שחל פיחות בלתי נסלח ובלתי נסבל בערכם של חיי אדם. בראש ובראשונה עלינו לשוות לנגד עינינו את המנוח שחייו קופדו בנסיבות שאין להשלים עימן, ולהגנה על ערך החיים וקדושתם שמור משקל משמעותי ביותר במלאכת הענישה" (שם, פסקה 8)...."

בדומה ר' דברי בית המשפט העליון בע"פ 3042/13 חיימוב נ' מדינת ישראל:

"רבות נכתב ונאמר על הקלות הבלתי נתפסת שבה מגיעים חיי אדם לסיום אלים ואכזרי בסכסוכים של מה בכך ועל תפקידו של בית המשפט למיגור תופעה זו על דרך של הרתעה עונשית. המערער, במעשיו קטע את חייו של המנוח באיבם והותיר את משפחתו המומה וכואבת. לא רק במנוח פגע המערער במעשיו אלא גם בערך המוגן של קדושת חיי האדם".

בנוסף, מיוחס לנאשם כי נשא עמו סכין שלא למטרה כשרה וכן תקף את בת זוגו של המנוח. בכך פגע הנאשם גם בערך המוגן של בטחונו של אדם, שלווה נפשו והסדר הציבורי. אמנם העבירה של החזקת סכין "נבלעת" בתוך עבירת ההריגה, אך יחד עם זאת, בית המשפט מוצא חובה לייחד לה התייחסות נפרדת וזאת משום חומרתה ודבר היותה "פותחת שער" למגוון עבירות אלימות קשות. לא אחת נקבע כי קיים "קו ישר ועקוב מדם" המחבר בין עבירה של החזקת סכין לעבירות החמורות שבספר החוקים. ככל ששירתו אנשים מוצאת מפתח ביתם עם סכין, משל מדובר היה בפלאפון או ארנק, כך גם ימעטו קורבנות נוספים. תיק זה מהווה דוגמא מוחשית להתממשות אותו סיכון. בהקשר לכך ראה ע"פ 10866/03, 10689/03 **מדינת ישראל נ' סלאיימה** וערעור שכנגד (5.7.2004), בו בוצע מעשה הריגה תוך שימוש בסכין, ונפסק:

"אין לנו אלא לחזור ולעמוד על כך שיש להחמיר בעונשים המוטלים בגין מעשי הריגה מן הסוג שהיה במקרה זה, כדי להרתיע מפני הקלות הבלתי נסבלת של השימוש בסכין ומפני הזלזול בחיי אדם".

עוד ראה ע"פ 242/07 **אובלימוב נ' מדינת ישראל**, רע"פ 2932/08 **מראגן נ' מדינת ישראל**, רע"פ 9400/08 **מועטז נ' מדינת ישראל** בהם עמד בית המשפט על חומרת עבירה של החזקת סכין אף ללא שימוש בה לקטילתו של אדם.

אמירות אלו של בתי המשפט צוטטו ביחס לערכים המוגנים והצורך הברור בשמירה על חיי אדם. ודוק, קביעת מתחם העונש ההולם לעולם הינה בעלת ציביון אינדיבידואלי בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה. העיקר הוא בנסיבות המסוימות של כל מקרה, ואלו יקבלו את המשקל המרכזי.

לגופם של דברים, בדומה לעבירות רבות בקודקס הפלילי, כך גם בעבירת ההריגה קיים מנעד ענישה רחב ביותר בהתאם לנסיבות השונות של כל מקרה ולמאפייני מבצע העבירה. מבלי שיהיה בכך כדי להוות רשימה ממצה, בתי המשפט נותנים דעתם בין היתר, לרקע לביצוע המעשים, האם המנוח נהג מצדו באלימות והביא להתדרדרות האירוע, טיב הנשק או החפץ ששימש את הנאשם, אופן הפגיעה שגרמה למוות (כך למשל מספר הדקירות/יריות ומיקומן), דבר היות האירוע מתוכנן או התפתחות ספונטנית, פעולה תחת השפעתם של חומרים משנה תודעה, יחסי הכוחות בין הנאשם לקורבן, התנהלות הנאשם לאחר האירוע, ולענייננו, היסוד הנפשי הנלווה להריגה (אדישות או קלות דעת). למותר להוסיף כי הענישה הנוהגת הינה אך אחד מהשיקולים בקביעת המתחם.

בע"פ 405/16 **אבו עראר נ' מדינת ישראל** (10.5.17): בית המשפט העליון הקל בעונשו של המערער שהודה, והעמיד את העונש על 11 שנות מאסר, בגין עבירת הריגה. בתיק זה דובר על מי שדקר את המנוח 9 דקירות בפלג גופו העליון. נימוקי בית המשפט העליון להקלה בעונש כללו בין היתר את העובדה שהמנוח טרם דקירתו, ריסס גז מדמיע לעבר עיניו של המערער גרם לו לטשטוש ראייה, המערער לא הצטייד בסכין מראש, היעדר עבר פלילי וגיל צעיר. (כל הנסיבות להקלה הינן רלוונטיות לנאשם שבפני).

- בע"פ 3042/13 **חיימוב נ' מדינת ישראל** (21.5.2015) - בעקבות ויכוח הקשור בתשלום חוב, רדף המערער אחר המנוח ואחר, השיגם, דקר את המנוח חמש דקירות בפלג גופו העליון וגרם לחמישה פצעי דקירה בליבו, הורשע בהריגה, ובהסדר טיעון נקבע כי המדינה תעתור לעונש של 16 שנות מאסר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם של 14-18 שנות מאסר ונגזרו 15 שנות מאסר. בית המשפט העליון קבע כי המתחם הינו בין 13 ל - 18 שנות מאסר, והפחית את המאסר שהוטל בפועל ל- 13 שנים. בית המשפט העליון סוקר עונשי מאסר אשר הוטלו בשורת פסקי דין בנסיבות בהן בוצעה עבירת הריגה תוך דקירה, והענישה נעה בין 10 ל- 16 שנות מאסר, ובאחד 7 שנות מאסר. נפסק פיצוי בסך ₪ 130,000 אשר הופחת ל - 80,000 ₪.

- בע"פ 7534/11 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (30.6.2013) - דקר המערער את חברו למוות, לאחר שבעקבות ריב הגיע אל ביתו של החבר מצויד בסכין, תפס את המנוח מאחור, הניף את ידו שאחזה בסכין מספר פעמים ודקרו באזור בית החזה בביטנו. במסגרת הסדר טיעון הוסכם על תיקון כתב האישום אשר היה בעבירת רצח, לעבירת הריגה, וכי התביעה תעתור להטלת עונש של 15 שנות מאסר בפועל וההגנה לא תהיה מוגבלת בטיעוניה. בית המשפט המחוזי הטיל עונש ברף העליון של טווח הענישה המוסכם - 15 שנות מאסר, וקבע כי חומרת ההתנהגות והתוצאה מחייבת את הרף הגבוה אשר כבר מביא במסגרתו שיקולים לקולא, וערעור המערער נדחה. כן נפסק פיצוי בסך ₪ 150,000.

- בע"פ 671/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.02.2013) - המערער, קטין, הורשע בעבירת הריגה. יומיים לאחר פגישה בין המערער למנוח בה המנוח דחפו בכוח וקיללו, המערער וחברו ישבו במסעדה כשבכיסו של המערער סכין, המנוח עבר ברכבו בסמוך, כאשר ראה את המערער עצר את הרכב באמצע הכביש, המנוח וחברו יצאו בריצה אל עבר המערער, המנוח סטר למערער ובעט בו בעוצמה, גם חברו של המנוח סטר למערער, אשר נפל ארצה. בשלב זה, המערער התרומם, שלף את הסכין שנשא עמו, ודקר את המנוח דקירה אחת בפלג גופו השמאלי העליון. לאחר מכן, נמלט המערער מהמקום ואף השליך מעליו את החולצה שלבש ואת הסכין. על המערער נגזר עונש של 12 שנות מאסר, ובערעור הופחת ל - 10 שנים, משיקולי שיקום. כן נפסק פיצוי בסך 75,000 ש"ח.

- בע"פ 10866/03 **מדינת ישראל נ' סלאיימה ואח'** (5.7.2007) - המערער (המשיב 1) הורשע בהריגה, קשירת קשר לפשע וחבלה בכוונה מחמירה, וזאת לאחר שדקר דקירות רבות את המנוח שקיים קשר רומנטי עם אשתו, והוטלו עליו 7 שנות מאסר. ביהמ"ש העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת עונשו והחמיר את עונשו ל-11 שנות מאסר.

אכן קיימת גם פסיקה מקלה מזו שצוטטה לעיל, כפי שגם הוגשה לעיונו של בית משפט על ידי ההגנה. בתמצית אתייחס לפסיקה שהוגשה ואת ההבחנה המתבקשת למקרה שבפנינו. בערעור פלילי 1713/95 **בוריס פרדימן נ' מדינת ישראל** - המנוחה היא זו שתחילה ניסתה לדקור בסכין את המערער בהיותה נתונה תחת השפעת אלכוהול. בערעור פלילי 700/10 **אלפידל נ' מדינת ישראל** - כלל לא דובר על שימוש בסכין אלא בשתי מכות באמצעות ידיו של המערער. עוד מצוין כי המנוחה הפילה פח אשפה לכיוונו של המערער ואף התרוממה בתנועת זריקה לעבר הנאשם בטרם זה תקף אותה. בערעור פלילי 3585/13 **הרי נ' מדינת ישראל** - המנוח הוא זה שתקף את המשיב ויזם את האלימות, עלה קושי מסויים ביחס לקשר "הסיבתי העובדתי" בשים לב לזיהום שהתפתח בגופו של המנוח, בית המשפט מחמיר בעונשו של המשיב תוך שהוא מצוין שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין. בערעור פלילי 5998/15 **מוחמד עקול נ' מדינת ישראל** - בית המשפט מצוין נסיבה לקולא את העובדה כי טרם הנאשם ירה לכל עבר, נזרק לכיוונו רימון הלים שהתפוצץ בסמיכות אליו. כך גם נלקחה בחשבון קיומה של סולחה.

מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים הינה משמעותית. על פי המתואר די היה בכך שהנאשם ישמע ברקע שיחתו עם המנוח את בת זוגו של המנוח, מרגריטה, מקללת אותו "רחמנא לצלן", כדי להביאו לפעול "ולתבוע" את עלבונו. הנאשם מיד בסמוך לאחר אותה שיחת טלפון מחייג מספר פעמים למנוח, אשר לא ענה לשיחותיו.

בהמשך המתואר לעיל, משלא קיבל מענה טלפוני, זה יוצא מביתו לעבר רחוב אבא הילל באשדוד בידיעה מוקדמת שבאותה עת המנוח ומרגריטה נמצאים במקום. לא זו בלבד, הרי שנאשם יוצא למקום שברשותו כלי משחית, שילוב של אגרופן וסכין, שכפי הנלמד מתיאור הצדדים המדובר בשאקל אותו מלבישים על היד וממנו יוצאת להב באורך של כ - 8 סנטימטרים, משל הופכת הטבעת לכפפה ליד וכחלק בלתי נפרד ממנה.

הנאשם מגיע "דרוך" למקום. על פי הנלמד מעובדות כתב האישום המתוקן זה כלל אינו מנסה לברר מול מרגריטה או מול המנוח מה בדיוק נאמר ובאיזה נסיבות, וברגע שהוא מבחין במרגריטה, ללא התראה, הלה מכה אותה בסטירה על לחייה, בעוצמה.

המנוח אשר נוכח לגלות כי בת זוגו מותקפת, מטבעם של דברים, ניסה לחצוץ בין השניים ואגב כך, לשאול את הנאשם לפשר מעשיו. הנאשם משיב למנוח ששמע בטלפון שמרגריטה קיללה אותו והשניים החלו לדחוף אחד את השני, כאשר הנאשם אף נוגח בפניו של המנוח. כאן המקום להדגיש כי העובדה שהמנוח התעמת עם הנאשם לא אמורה לפעול לטובתו של הנאשם בכל דרך. המנוח לא התגרה בנאשם, המנוח לא ביקש להגיע לסביבתו של הנאשם, ולמעשה זה מצא עצמו נתון בסיטואציה שבה בת זוגו מותקפת בנוכחותו.

כאמור, בשלב זה, הנאשם שולף את אותו אגרופן עם הלהב ומכה את המנוח בצווארו. הלהב חודרת לצווארו של המנוח וגורמת לקריעתם של כלי דם מרכזיים שמביאים למותו תוך פרק זמן קצר. הנאשם עוזב את המקום ומותיר את המנוח כשהוא זב דם.

כתב האישום אינו פוסק בתיאור השתלשלות האירועים שכן בשלב זה, לאחר שמרגריטה צעקה לעברו של הנאשם,

שהמנוח ימות, הלה חזר, ניסה לעצור את הדימום בסיוע עוברי אורח, הורה לה להתקשר למשטרה והמתין במקום עד הגעת כוחות ההצלה. התנהלות זו של הנאשם יש לזקוף לטובתו, יש בה לפעול כדי להקל בעונשו ויש להניח שגם הביאה את המאשימה לייחס לנאשם את היסוד הנפשי של קלות דעת ולא אדישות.

בעניין אחרון זה, ההגנה הרחיבה טיעוניה על כך שמעשים אלו קרובים יותר במהותם לגרימת מוות ברשלנות, שכן הנאשם לא היה מעוניין בגרימת התוצאה הקטלנית ואחריותו הפלילית קמה אך מתוך לקיחת סיכון בלתי סביר מתוך תקווה להצליח למנוע תוצאות. המאשימה מנגד, סבורה כי אין לייחס להתנהלות זו משקל רב לקולא אם בכלל ולביסוס טענתה הפנתה לפסיקה מחמירה גם במקרים דומים בהם הנאשם סייע למנוח אותו דקר זה מכבר.

במחלוקת שבין הצדדים סבורני כי גם אם יש לתת משקל מסוים לקולא ליסוד הנפשי הנלווה של קלות דעת, בנסיבותיו של תיק זה, משקלו לא אמור להיות כה משמעותי כפי שעותרת לו ההגנה. הדברים אמורים בשים לב לטיב הסיכון אותו לקח הנאשם, אגב גרימת מותו של המנוח. אין דומה נטילת סיכון שפוטנציאל התממשותו קיים, אך אינו גבוה אל מול מקרה שבו טיב המעשה מלמד כי פוטנציאל התממשות הסיכון גבוה עד וודאי. עניינו של הנאשם שבפני נכנס לגדרם של המקרים האחרונים. לשון אחר, מי אשר תוקף באמצעות אגרופן שצורתו ייחודית וכולל להב שאורכו 8 סנטימטרים באזור רגיש כצווארו של אדם לוקח במודע סיכון גדול ביותר שאגב כך תגרם פציעה קטלנית. כאן המקום לשוב ולהזכיר כי מלכתחילה הנאשם נטל עמו עובר להגעתו למפגש עם המנוח ומרגריטה את דמוי האגרופן ובכך יצר את "התנאים המקדמיים" שאין בילתם לקיום הסיכון.

זאת ועוד, גם בתוך קבוצה זו של עבירות הריגה בקלות דעת, ניתן למצוא מגוון רחב של עונשים, חלקם לתקופות מאסר קצרות יחסית וחלקם למספר רב של שנים. בכל אותם תיקים, היסוד הנפשי הינו אחד מבין יתר הנתונים אותם משקלל בית המשפט, לעיתים אף לא המכריע. כל המקרים שיפורטו להלן, (למעט ערעור פלילי 70/04 איגור פוריאדין נ' מדינת ישראל) **קלים משמעותית בחומרתם** מאלה בתיק שבפניי.

בערעור פלילי 9680/04, **מזל אוחנה נ' מדינת ישראל**, דובר במי שהורשעה תחילה ברצח בעלה. במסגרת ערעור על הכרעת הדין הומרה עבירה זו לעבירת "הריגה בקלות דעת". נסיבות המקרה באותו תיק היו כאלה שהמנוח הבחין במערערת אוחנת סכין ודרש ממנה למסור לו אותה: **"משסירבה, אחז בידה וניסה לחלץ מידה את הסכין. היא התנגדה לו...בעוד הם מושכים את הסכין... ננעצה הסכין בצווארו של המנוח...".** בדומה לנאשם שבפניי, לאחר שהסכין ננעצה בצווארו של המנוח, המערערת ניסתה לעצור את פרץ דמו, והתקשרה למשטרה.

לאחר שינוי הוראת החיקוק, עניינה הושב לבית המשפט המחוזי על מנת לגזור את עונשה מחדש ובית המשפט גזר עליה **9 שנות מאסר בפועל**. בערעור על חומרת העונש נטען על ידי ההגנה כי בית המשפט המחוזי לא הפנים את משמעות קביעתו של בית המשפט העליון כי המערערת ביצעה הריגה במצב נפשי של קלות דעת, נסיבות אשר לשיטתה מדמות את המקרה מבחינות רבות, לעבירת רשלנות. בית המשפט העליון במסגרת נימוקיו שב ומציין כי: **"אין לשלול שמדובר היה בתוצאה לא מכוונת של השתלשלות נסיבתית מצערת במיוחד. כפי שנקבע, לא הוכח שהמערערת רצתה במותו של הקורבן. התנהגותה מיד לאחר האירוע מחזקת מסקנה זו...".** בסופם של דברים בית המשפט מפחית עם עונשה של הנאשמת שנתיים ומעמידו על **7 שנות מאסר בפועל**. ככל הנלמד, לא היה למערערת בתיק זה כל עבר

במסגרת ערעור פלילי 2167/12, **פלוני נ' מדינת ישראל**, דובר בנאשמת שעברה מסכת התעללות מצד בעלה המנוח כאשר באחד מהמקרים המנוח קילל אותה וסטר לה. המערערת פנתה לחדר השינה, מצאה אקדח שהחזיקה ברישיון וירתה ירייה אחת לעבר המנוח ובעקבותיה הוא נפטר. במסגרת הערעור בית המשפט לוקח בחשבון את האלימות שחוותה המערערת לאורך השנים, בכך שהזעיקה עזרה לאחר שירתה במנוח ולבסוף גוזר עליה שבע וחצי שנים מאסר בפועל.

במסגרת ערעור פלילי 70/04, **איגור פוריאדין נ' מדינת ישראל** דובר היה בבעל שהורשע בהריגת אשתו ונגזרו עליו על ידי בית המשפט המחוזי 17 שנות מאסר בפועל. במסגרת הערעור ביקשה ההגנה להקל בעונשו וזאת בין היתר בהתבסס על בהתבסס על הטענה לפיה המערער לא חפץ במותה של המנוחה ונלווה למעשיו ייסוד נפשי של קלות דעת. בית המשפט דוחה הערעור תוך שהוא מציין כי: "**אף אם אניח לטובתו של המערער כי לא חפץ במותה של המנוחה ואף קיווה שהדבר לא יתרחש, בנסיבות המקרה שלפנינו, לאור חומרתם היתירה של מעשיו כפי שפורטו לעיל, אינני סבור ששיקול זה לבדו מצדיק להפחית מהעונש שגזר עליו בית המשפט המחוזי**".

בערעור פלילי 4376/16, **מרגריטה חומנקו נ' מדינת ישראל**, דובר במערערת שהורשעה בהריגת בעלה וזאת לאחר שבמסגרת ויכוח בין השניים, זה תקף אותה, השכיב אותה על המיטה וחנק אותה בידיו. המערערת הצליחה להשתחרר מאחיזתו ודקרה אותו באמצעות סכין בסנטרו, בחזהו ולבסוף נעצה את הסכין בצווארו. בבית המשפט המחוזי הוצג הסדר טווח שנע בין 6 ל - 11 וחצי שנים מאסר בפועל, בית המשפט המחוזי גוזר על הנאשמת 9 שנות מאסר. בית המשפט העליון מציין כי מדובר בנאשמת נעדרת עבר פלילי, שסבלה מאלימות מידי המנוח קודם לאירוע ובכלל. הנאשמת הייתה תלוית במנוח, ובעלת נסיבות חיים קשות. בגין כל אלה בית המשפט העליון מפחית מעונשה של הנאשמת וגוזר עליה 7 שנות מאסר בפועל.

צא ולמד כי היסוד הנפשי של קלות דעת הינו נתון אחד מבין מכלול נתונים שעל בית המשפט לקחתו בחשבון, ואין בו בהכרח להביא מניה וביה לעונש מאסר קצר (באופן יחסי), כפי שלו עותרת ההגנה.

מכל המקובץ לעיל, הנני לקבוע כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול מעשיו של הנאשם, נע בין 10 ל - 14 שנה מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם ולקולא, תילקח בחשבון הודאתו, הודאה שיש בה חסכון בזמן שיפוטי יקר, וכן נטילת אחריות. הנאשם מצר על מעשיו ועל אובדן חייו של המנוח, אותו הוא הגדיר כחבר. לנאשם נסיבות חיים מורכבות, בכללן התמכרות לסמים, הליך גמילה ו"נפילה" חוזרת לסמים. הנאשם נעדר מעטפת משפחתית תומכת, למעט שני הוריו המבוגרים שאינם בקו הבריאות. חיזוק להעדרה של אותה מעטפת תומכת ניתן למצוא בעובדה כי בעת הטיעונים לעונש לא היה אף לא אחד מטעמו שנכח באולם או בא לדבר בזכותו.

מנגד ולחומרה, יש לקחת בחשבון העובדה כי אין זו הסתבכותו הראשונה של הנאשם בפלילים ולחובתו שבע הרשעות קודמות. אלמלא העובדה שמדובר בהרשעות בגין ביצוע עבירות מלפני כ-7 שנים ויותר, משקלו של עבר פלילי זה היה משמעותי וזאת בשים לב לכך שחלק ניכר של הרשעותיו רלוונטיות, ובשים לב לכך שהנאשם ריצה בעבר מספר עונשי מאסר לתקופות שאינן מבוטלות. לא אפרט את מלוא עברו הפלילי ואציין אך את אלה:

במסגרת ת.פ. 248/96, (מחוזי ת"א) נגזרו על הנאשם 3 וחצי שנות מאסר, בגין ביצוע עבירה של נסיון לשוד מזוין בחבורה, וקשירת קשר לביצוע פשע.

במסגרת ת.פ. 2087/04, (השלום, אשקלון) נגזרו על הנאשם 15 חודשים מאסר בפועל בגין ביצוע עבירות סמים ורכוש.

במסגרת ת.פ. 522/08, (השלום אשקלון) נגזרו על הנאשם 15 חודשים מאסר בפועל בגין ביצוע עבירות רכוש וכן עבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה.

במסגרת ת.פ. 12963-06-12, (השלום קרית גת) הורשע הנאשם פעם נוספת בעבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה, ובית המשפט מבכר את שיקולי השיקום על שיקולי ההרתעה ומאריך את המאסר המותנה בן 6 החודשים שהיה בר הפעלה.

צא ולמד כי העבירות של החזקת סכין למטרה לא כשרה אינן זרות לנאשם, וזו היא לו הפעם השלישית בה הוא מורשע בעבירות מסוג שכזה. הנאשם, כפי הנראה, הבין שלא נכונה את גישתו המקלה של בית משפט שהאריך את המאסר המותנה בעניינו במסגרת ת"פ 12963-06-12. לדאבון הלב, בזו הפעם אותו פוטנציאל פגיעה הגלום בעבירה זו התממש ובצורה הקשה ביותר. עבר פלילי זה מחייב מתן משקל לשיקולי הרתעת היחיד, משקל שיתמתן נוכח חלוף הזמן מאז הרשעתו האחרונה. עוד יש לתת משקל לשיקולי הרתעה הרבים נוכח נפוצותן של העבירות בהם זה הורשע ושל אותה התנהגות בריונית שזכתה לכינוי שנשחק עד דק: "תת תרבות הסכין".

בתיק זה לא התבקש תסקיר ומשכך לא נפרסו מלוא הנתונים הצריכים לעניין, לרבות מאפייניו של הנאשם, מידת הזדקקותו להליכים טיפוליים וכן רמת הסיכון להישנות התנהגות פורצת חוק בעתיד. בין כך ובין כך, אין לדבר על הליכי שיקום בגינם יש לחרוג מטה ממתחם העונש ההולם.

יש בכל אלה כדי למקם את עונשו בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם אותו קבעתי.

אשר לפיצוי, נקבע לגביו כי הוא רכיב בעל גוון אזרחי, אשר מטרתו המרכזית היא להיטיב עם משפחת הקורבן ולפצות בגין הנזק והסבל שגרמה העבירה. אין המדובר בעונש נוסף המושת על מבצע העבירה. בהקשר לזה ראה ע.פ. 2976/01, אסף נ' מדינת ישראל וכן ערעור פלילי 1354/13 קסיס נ' מדינת ישראל. גם ביחס לרכיב זה ניתן למצוא משרעת רחבה של סכומי פיצוי. סכום הפיצוי בתיק זה ייגזר ויילמד בסכומי פיצוי שהושתו בנסיבות דומות.

סוף דבר, מכל המקובץ לעיל, הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א.** 11 שנים מאסר בפועל שימנו מיום מעצרו 7.6.17
- ב.** 6 חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירות אלימות מסוג עוון או עבירה של החזקת סכין למטרה לא כשרה.
- ג.** 12 חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירות אלימות מסוג פשע.
- ד.** ₪ 50,000 פיצוי לאמו של המנוח, הפיצוי ישולם ב - 20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.1.19.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית משפט העליון.

ניתנה והודעה היום ח' טבת תשע"ח, 26/12/2017 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט

הוקלדעלידימיכלוקנין